

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки в Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград

1. Хронология на процедурата:

Процедурата за програмна акредитация на професионално направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки, в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки в Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград е открита от Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана на 19.06.2017 г. (Протокол № 10) по искане на висшето училище (вх. № 353/08.06.2017 г.). Експертната група и наблюдаващият процедурата са определени с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 07.09.2017 г. (Протокол № 20) и извършиха проверка на оценяваната институция в периода 06 – 07.11.2017 г.

На заседание, проведено на 29.11.2017 г. (Протокол № 18), на основание чл. 88 а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група.

При предходната акредитация на професионалното направление 3.5 Обществени комуникации и информационни науки в ЮЗУ „Неофит Рилски“ Постоянната комисия по социални и правни науки и национална сигурност е дала акредитация с оценка 8,66, като е направила 4 (четири) препоръки, които са изпълнени качествено и в определените срокове.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

В ЮЗУ има много добре формулирана и провеждана политика за управление на качеството, за която има достатъчно доказателства като съвкупност от дейности и документи. Всяка година се провеждат **вътрешни одити по основни звена**, които включват проверка и анализ на учебната документация и дали тя отговаря на приетите университетски стандарти и изисквания на документите от *Вътрешната университетска система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав*. Председателят на комисията по одита изготвя доклад с описание на констатираните несъответствия и формулираните коригиращи действия. Студентите имат достъп до необходимата информация, свързана с тяхното обучение, провежда се целенасочена дейност по отношение стимулирането на научните изследвания, свързана с обучението по отделните специалности.

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/ „Управление на качеството на образованието“

В ЮЗУ и в професионалното направление е налице цялостна система за управление на качеството, която стриктно следва приетите на университетско равнище документи – правилници, процедури, инструкции, които са свързани с различни страни на университетския живот: процес на обучение, научно-изследователска дейност и др. Регулярно се изучава студентското мнение, за повишаване качеството на обучение. През отчетния период в ПН не са констатирани изпитни измами и плагиатство. Етичният кодекс на ЮЗУ е пряко свързан с управлението на качеството. Препоръчва се разширяване на сътрудничеството с други университети у нас, които работят в същото професионално направление по отношение на учебната и научно изследователската дейност.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/ „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

В ОКС "бакалавър" се обучават студенти в 1 специалност: *Връзки с обществеността*. В ОКС "магистър" има 2 програми: *"Връзки с обществеността в бизнеса"* и *"Международен ПР"*. Магистърската програма *"Международен ПР"* е създадена през 2016 г. Приемът и обучението на студентите стават по реда и условията, определени от ЗВО и правилниците на ЮЗУ.

Разработени са **квалификационни характеристики** на образователните програми за ОКС "бакалавър" и ОКС „магистър“. Съдържанието на квалификационната характеристика включва: философия и профил на образователната програма; изисквания към студентите в процеса на обучение, компетенции и сфери на професионална реализация на завършилите специалността.

Учебните планове на ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ се развиват в съответствие с европейските стандарти в обучението. Всеки учебен план съдържа хронологично и логически обвързано разпределение на учебните дисциплини, заетостта, необходима за усвояване на знанията и уменията по всяка дисциплина и основната схема за придобиване на образователни кредити. Въз основа на проучвания и анализи през 2016г., са **обновени учебните планове и са актуализирани учебните програми**.

Налице е пълен набор от квалификационни характеристики, учебни планове и учебни програми, които се актуализират всяка година. В учебните планове на бакалавърската и двете магистърски програми се спазват изискванията на ЗВО за съотношение между *задължителни, избираеми и факултативни* дисциплини. При определяне на съдържанието на учебните програми и практическата подготовка на студентите се отчита мнението на студентите чрез няколко вида анкетни проучвания, както и мнението на потребителите на кадри – базови институции, в които студентите осъществяват практическото си обучение. Прави се сравнение с подготовката на студенти по аналогични специалности в други български и чуждестранни университети. Проведените срещи със студенти и потребители на кадри показват голяма степен на удовлетвореност от обучението в бакалавърската специалност и в магистърските програми. Студентите изразяват желание за увеличаване на часовете за чуждоезиково обучение за постигане на по- високо качество на обучението.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/ „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Обучението на студентите в ПН отговаря на съвременните изисквания, свързани с процеса на преподаване и учене, практическа подготовка и оценяване. Практическата подготовка на студентите от ПН е свързана с тяхното участие в студентски стажове и практики. ЮЗУ поддържа и развива отлична система за проучване на мнението на студенти и работодатели за ефективността на отделните специалности и връзката им с нуждите на бизнеса. В отчетния период няма постъпили жалби на студенти, в контекста на съществуващите правила и процедури, приети в ЮЗУ. Препоръчва се увеличаване на часовете за практическо обучение в бакалавърската специалност, за да могат студентите да придобият повече умения за работа в мултимедийна и дигитална среда.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/ „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

В професионалното направление има ясно формулирани дейности на „жизнения цикъл“ на студентите – от приема до завършване на тяхното обучение. Има създадена много добра организация за рекламиране на специалностите, прием и адаптиране на студентите. ЮЗУ предлага учебни планове, които са съобразени с държавните изисквания за придобиване на образователните степени “бакалавър” и “магистър”. Въз основа на въведената в университета *Европейска система за натрупване и трансфер на кредити*, на студентите се зачитат положените по време на престоя изпити по идентични или сходни учебни дисциплини и те получават съответните кредити за текущия семестър. Налице е система за организиране и провеждане на кандидат-студентската кампания, в хода на която се осигурява нужната информация за кандидат-студентите. В последните пет учебни години в професионалното направление броят на обучаваните студенти спада от 342 на 242 души. Това се дължи на обективни процеси като демографската криза и имиграцията, обуславящи сериозно намаляване на броя на завършващите средно образование. Оттук следва и спад на броя на студентите в повечето висши училища в страната. Студентите се стимулират да публикуват резултатите от научноизследователската си дейност, както и да участват в публични научни събития- конференции, кръгли маси, конкурси. Има изградена много добра система за проследяване на професионалната реализация на завършилите студенти.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/ „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

В професионалното направление се полагат усилия за стимулиране на академичното развитие на преподавателския състав. Повечето от профилиращите дисциплини в ПН се водят от преподаватели на първи ОТД (в ОКС „бакалавър“- 72%). Има изградена добре функционираща система за атестиране на преподавателите и обезпечаване на тяхното кариерно и научно развитие. В наблюдавания период всички преподаватели от ПН са преминали успешна атестация. Обучението в ПН се води главно от преподаватели на ПОТД, като техният брой се запазва относително постоянен. В ОКС "бакалавър" се наблюдава известно разширяване на хабилитирания състав - професорите се увеличават с 3 души, което показва увеличаване на професионалните компетентности на преподавателския състав. Забелязва се известно намаляване в числения състав на доцентите (от 19 на 12 души), което в следващ етап може да бъде преодоляно. Осигурени са подходящи условия за преподавателска мобилност в чуждестранни университети (входяща и изходяща). В последните 5 години ЮЗУ има подписани 59 договори и протоколи за сътрудничество с чужди висши училища. В наблюдавания период преподавателите от ПН са работили по програмите на Европейския съюз – програмата СОКРАТ и нейните подпрограми Еразъм,

Еразъм +, както и Фонд „Научни изследвания” на МОН. Препоръчва се увеличаване на щатния преподавателски състав на първи ОТД в катедра "Връзки с обществеността", за гарантиране на по-високо качество и разнообразие на учебната дейност.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/ „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Научноизследователската дейност в професионалното направление има своите постижения в проектната дейност. Темите на проектите са в приложното поле на ПН. В наблюдавания период са проведени 11 студентски научни сесии, от тях 5 са организирани от *Студентското научно дружество*. Чрез обучения в проекти са участвали 9 студенти в 9 различни проекта и 125 студенти в проект „*Студентски практики*“. В периода 2011-2016 година средно на преподавател на първи ОТД се падат по 14,8 научни публикации или по 2,96 научни публикации на година. Относителният дял на публикациите в реферирани научни списания и сборници спрямо общия брой на публикациите в последните 5 г. е 32,6%.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/ „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“

Професионалното направление притежава отлична материално-техническа и информационна база за осъществяване на ефективен процес на обучение на студентите. ПН разполага с 6 учебни зали с площ 328 кв.м. и капацитет от 275 места. Компютърните зали са 4 на брой, с площ 190 м² и капацитет от 100 места. ЮЗУ разполага и с 1 аула с площ 590 м² и капацитет от 308 места. Налице е достатъчна аудиторна площ, компютърни зали с необходимото оборудване, библиотечна площ и библиотечен фонд със сериозен капацитет, в т.ч. библиотечни единици, които се ползват за целите на обучението в ПН. Библиотечният фонд има 176 422 библиотечни единици на наши и чужди периодични издания. Изданията за нуждите на ПН в библиотеката на ЮЗУ са: 2991 тома книги на кирилица и латиница. В ЮЗУ е изградена модерна информационна система, която осигурява учебния процес, административното обслужване, изследователската работа на преподавателите, научното творчество на студентите. В ЮЗУ има свободен достъп до интернет, от безжичната свързаност се ползват студенти, преподаватели и служители, като е гарантирано пълно покритие на всички зали, кабинети, библиотека и места за отдих. Студентите организират *Ден на ПР студента*, който им позволява да усъвършенстват своите умения за работа в екип, и да натрупат опит при решаването на реални казуси от практиката.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“.

В професионалното направление се поддържа информация по отношение успеваемостта на студентите. Периодично чрез различни анкети се проучва мнението на студентите и на потребителите на кадри. В наблюдавания период са оценени 86 % за ОКС „бакалавър“; в ОКС „магистър“ в двете програми съответно 75 % / 50 % от задължителните и избираемите дисциплини, като оценките за тях са относително високи и отговарят на стандартите за пълнота, съдържателност и връзка с изискванията на пазара. В ПН има отлична информираност относно професионалната реализация на студентите след тяхното дипломиране – по работни места и по региони. Университетът събира информация за професионалната реализация на випускниците чрез анкетни проучвания и поддържа бази данни за всички свои випускници. Относителният дял на реализираните студенти (започнали

работа) в последните 5 г. от общия брой на завършилите специалността е **63,7%**, като **37 %** са в сферата на обществените комуникации. ЮЗУ поддържа активни контакти с работодателите. Въведена е практиката на външно наблюдение от потребители на кадри. Външното наблюдение става чрез анкетния метод и с официални становища на мениджъри и ръководители в йерархията на организациите. Периодично ЮЗУ анкетира работодатели на випускници на университета.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

В професионалното направление има определена динамика в научно-изследователската дейност в сравнение с предходния период. Основните средства за публично представяне на резултатите от научно-изследователската дейност са: организиране на научни форуми и прояви; насърчаване на участието на академичния състав в научни форуми и прояви у нас и в чужбина; издателска дейност. В ПН се осигурява възможност за представяне на резултати от научно-изследователския труд на преподаватели и студенти в сборници от различни конференции и семинари, годишници на ПИФ, в които се представят и студентски научни разработки. ПН поддържа и развива много добра международна активност. ЮЗУ има сключени договори за сътрудничество в редица чуждестранни университети. Създадени са реални възможности за публикуване в издания на университета от страна на преподаватели и студенти, някои от които са със свободен достъп за външни заинтересовани лица. Регистрирани са достатъчен брой участия в конференции и други форуми на преподаватели, осигуряващи обучението в ПН. ЕГ препоръчва създаване на Комуникационен център (КЦ) в ПИФ, който може да включва електронен студентски вестник, онлайн диалогова стая за обмен на мнения между преподаватели, студенти и работодатели. А в бъдеще- и телевизионно студио, което да се надгради в рамките на Програмата за трансгранично сътрудничество "ИНТЕРРЕГ V-A Гърция -България" 2014 - 2020. Създаването на КЦ ще създаде по-големи възможности за разширяване на практическото обучение и успешната професионална реализация на студентите.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“.

В професионалното направление има много добре функционираща Система за управление и мониторинг на качеството на учебния процес. В ПН се провеждат няколко вида анкетни проучвания: сред студентите за оценка на дадена учебна дисциплина; сред студентите за оценяване на качеството на преподаване; сред завършилите студенти и сред работодателите. Мнението на студентите, които се обучават в ПН в тези анкети е , че преподавателите прилагат интерактивни форми на обучение, с приоритет използването на мултимедийни продукти, делови игри, платформа за електронно обучение. В учебния процес се използват новите компютърни технологии за намиране на съвременни начини за оценяване на ключовите компетентности. Електронното обучение дава възможност за промени в областта на образованието отвъд традиционните форми.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“.

В ЮЗУ и в професионалното направление има много добре изградена Система за наблюдение и анализ на качеството. Като елемент на тази система са процедурите за вътрешен одит, който следи за спазване на регламентираната система, а сертифициращата организация SGS прави одит веднъж годишно. Вътрешната информационна система на ЮЗУ

е много добре развита. В ПН се поддържат и развиват големи бази данни. Те съдържат информация за постъпващите студенти, а така също информация за анкетните проучвания с кандидат-студенти. Чрез тях се събира информация за: предпочитания към дадена специалност; мотиви за избор на университет и специалност; очаквания за професионална реализация; предимства на ЮЗУ пред други висши училища с подобен образователен профил; влияние на информационните канали и референтните групи при избора на университет или специалност. В ПН е създадена практика да се канят потребители на кадри да участват в провеждане на държавните изпити. Конкурентната среда в Р. България се познава много добре, има достатъчно информация и за развитието на сходни специалности в университети от други държави.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **29.11. 2017 г. (Протокол № 18)**, членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти”, Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.5 „Обществени комуникации и информационни науки“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград на основание обща оценка 9,13 (девет цяло и тринадесет стотни) за образователно-квалификационни степени (ОКС):

„бакалавър“:

- „Връзки с обществеността“ – редовна и задочна форма на обучение;

„магистър“:

- „Връзки с обществеността в бизнеса“ - редовна и задочна форма на обучение;

- „Международен ПР“ – редовна и задочна форма на обучение;

2. Сроктът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, съгласно чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.5 „Обществени комуникации и информационни науки“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, както следва:

за ОКС „бакалавър“ – 300 студенти (редовна и задочна форма на обучение);

за ОКС „магистър“ – 50 студенти (редовна и задочна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 350 студенти.

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана прави следните

препоръки:

1. Да се разшири сътрудничеството с други университети, които работят в същото професионално направление, по отношение учебната и научноизследователската дейност. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

2. Да се увеличат часовете за практическо обучение в бакалавърската програма „Връзки с обществеността“. За целта да се създаде и развие Комуникационен център към Правно-историческия факултет, в който студентите да придобиват умения за работа в мултимедийна и дигитална среда. Срок: до следващата програмна акредитация

3. Да се подпомага академичното израстване на асистентския преподавателски състав в катедра „Връзки с обществеността“. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Председател на ПКСПНСО:

(проф. д.ик.н. Гошо Петков)